

QP CODE: 25050667

25050667

Reg No :

Name :

MA DEGREE (CSS) EXAMINATION DECEMBER 2025

First Semester

M A SANSKRIT SPECIAL (NYAYA)

Core Courses - SA020104 - NYAYAKUSUMANJALI – III

2019 Admission Onwards

44B15BFA

Time: 3 Hours

Weightage: 30

Part A (Short Answer Questions)

Answer any **eight** questions.

Weight **1** each.

1. अदृश्योपाधिमादाय ईश्वरासिद्धिः कथं- विशदयत।
2. न सामग्र्यां कारणैकदेशः अप्रयोजकः- प्रतिपादयत।
3. प्रत्यभिज्ञाग्रहणं उपमानेनेति मतं निराकुरुत।
4. गोसदृशो गवयपदवाच्यः इत्यतिदेशवाक्यं कथं गवयत्वविशिष्टे शक्तिग्रहं जनयति- विशदयत।
5. गङ्गायां घोषः इत्यत्र अन्वयबोधः संपद्यते - विशदयत।
6. व्याप्तिं निरूपयत।
7. अनाप्तोक्तत्वज्ञानविरहः एव शाब्दबोधकारणं - विशदयत।
8. वाक्यार्थज्ञाने पदार्थाः एव हेतवः न तु पदानि इति वादं विशदयत।
9. आप्तत्वं विशदयत।
10. ईश्वरसाधनताज्ञानस्य प्रवृत्तिहेतुत्वं प्रतिपादयत।

(8×1=8 weightage)

Part B (Short Essay/Problems)

Answer any **six** questions.

Weight **2** each.

11. सुषुप्तौ मनसः अनिन्द्रियत्वप्रत्यासन्नत्वं स्पष्टयत।
12. मनसः विभुत्वे अपि करणधर्मत्वेन क्रियाक्रमः सङ्गच्छते- विशदयत।
13. शशभृङ्गस्य निषेधः कथमिति विशदयत।।
14. यत् यदा नोपलभ्यते तत्तदा नास्तीति चेत् गृहान्निगति समये पुत्रदारादीनां अनुपलभ्यत्वं चार्वाकानां कथं प्रतिपादयितुं शक्यते ?
15. स्वभावादेव कश्चित् न व्यभिचरति- प्रतिपादयत।

16. तादात्म्यतदुत्पत्त्योः व्याप्तिनिश्चयत्वं निराकुरुतः
17. मीमांसकमते उपमानस्य प्रमाणान्तरत्वं किमर्थमिति विशदयत।
18. गो सदृशो गवयः इत्यादौ अनुमानादेव शक्तिग्रहः न तु उपमानेन- विशदयत।

(6×2=12 weightage)

Part C (Essay Type Questions)

Answer any two questions.

Weight 5 each.

19. यस्य आत्मसंबन्धादृष्टाकृष्टानि मनेन्द्रियाणि तानि तस्यैवेति नियमः- स्पष्टयत।
20. प्रमाणाभावरूपहेतुं अस्वीकृत्य ईश्वराभावप्रतिपादने आश्रयासिद्धिं प्रतिपादयत।
21. अगोचरस्य ईश्वरस्य प्रसिद्धस्यात्मनः च पक्षत्वेन स्वीकृत्य ईश्वराभावसाधकानुमानप्रयोगे दोषान् विचारयत।
22. तर्कस्य शङ्कावधित्वं विशदयत।

(2×5=10 weightage)

